

Odborný text a specifikace cíle práce

Odborný text jako žánr

Žánr je skupinou textů vykazujících stejné znaky:

- **srovnatelný záměr** (*vědecky zkoumat, přesně popsat či vysvětlit nějaký jev*)
- **stejnou strategii vnějšího i vnitřního uspořádání** (*úvod, závěr, číslované kapitoly*)
- **podobný styl komunikace se čtenářem** (*věcný, nestranný, bez emocí*)
- **podobnou stylistiku a slovník** (*odpovídající danému oboru*)
- **podobnou sociální funkci, prostor, kde nacházejí uplatnění** (*školy, vědecká pracoviště*)

Žánr je výsledkem ustálené tradice.

Předmětem zkoumání mohou být

- **Skutečnosti a jevy** ve společnosti
(Jak se lidé v současné době vyrovnávají se ztrátou zaměstnání?
S jakými problémy se setkávají dospívající ve svém úsilí o osamostatnění?)
  - **Polemiky vedené o konkrétních problémech**
(Jaké strategie jsou nejúčinnější ke zvládnutí agresivity dětí?
Jak se cítí ženy v katolické církvi?)
  - **Dokumenty** a jejich odraz ve společnosti a praxi
(Jak jsou uplatňovány standardy sociální práce v organizacích?)
  - **Díla, iniciativy a hnutí**, která mění praxi
(Co přineslo občanské sdružení Máme otevřeno nového v přístupu k lidem s mentálním postižením?)
-

Možné okruhy k volbě témát

- **1. . Praxe sociální práce** – uplatňování standardů, možnosti supervize, syndrom vyhoření, týmová a komunitní práce, etická pravidla
  - **2. Péče o seniory** - hlavní problémy, služby seniorům, senior v rodině, senior v rezidenčním ústavu, vztah ke smrti, etika umírání
  - **3. Lidé s postižením** - osobnost a vyrovnání s handicapem, člověk s postižením a rodina, integrace, vzdělání a zaměstnanost, úroveň služeb
  - **4. Práce s dětmi a mládeží** - dětská práva a ochrana dětí, problematika dětských domovů, děti a vrstevníci, rodina a škola, děti a volný čas
  - **5. Problémy v rodině** – rodičovství, interrupce, výchova dětí, adopce a pěstounská péče, mateřství, otcovství, rodičovství a kariéra, mezigenerační vztahy, domácí násilí, děti a rozvody
  - **6. Partnerské vztahy** - představy a očekávání, vývoj, komunikace, rovnoprávnost mužů a žen, sňatky, krize a rozchody
  - **7. Etnické menšiny, uprchlíci** - vztahy s většinovou společností, podmínky života, vyloučené lokality, etnické konflikty, dobré příklady řešení
  - **8. Nezaměstnanost** - důsledky, řešení
  - **9. Bezdomovectví** - bezdomovci a společnost, služby, podmínky života
  - **10. Dobrovolnictví** - motivace, možnosti, zkušenosti
  - **11. Víra a náboženství v životě člověka** - vliv na: partnerství, rodinu, výchovu, postoje k lidem s problémy, vznik závislostí atd.
-

Stanovení cíle – výzkumné otázky

- **Cíl formulujeme za základě tématu, které jsme si vybrali.**

Formulovat cíl znamená:

- **Zúžit úhel pohledu**

zaměříme se na: aktuální problematiku v určité oblasti, důsledky nějakého rozhodnutí, významný výskyt nějakého jevu a jeho souvislosti, určení kritérií pro dobrou praxi v určité oblasti

- **Omezit zkoumání**

na určité časové období, věkové rozmezí, na vymezené území, na určitou organizaci, na určité okolnosti, určité případy

Bereme přitom v úvahu především:

- **Rozsah textu, ve kterém máme k cíli dojít**

- **Dostupnou literaturu**

- **Možnosti dotazníkového šetření**

- **Čím přesněji formulujeme výzkumnou otázku naší práce, tím snadněji se nám bude postupovat.**
-

Důležité zásady

- ❑ Zvolit téma pro vytvoření odborného textu nestačí.
  - ❑ Práce musí mít jasně stanovený a formulovaný **cíl práce – cíl výzkumu**
  - ❑ Cíl práce formulujeme jako **výzkumnou otázku.**
  - ❑ Pro jednu práci formulujeme **jeden cíl.**
  - ❑ Cíl práce musí být formulován v **úvodu práce.**
Všechny kapitoly práce se k němu vztahují.
-

Kriteria výběru

□ **Téma**

- které mě zajímá, mám k němu vztah, mám pro něj nějaké předporozumění, vlastní názor
- je v souladu s mým studijním zaměřením

□ **Cíl – výzkumná otázka**

- existuje k němu dostupná literatura, ze které mohu čerpat argumenty
  - mám k němu možnost dotazníkového šetření (možnost vlastní praxe, kvalifikovaného pozorování, rozhovorů s odborníky)
-

Shromažďování pramenů

- Ruku v ruce s výběrem tématu a výzkumné otázky jde shromažďování pramenů
    - odborné knihy
    - odborné časopisy a články
    - dokumenty
    - statistiky
    - provedené výzkumy, rozhovory
    - záznamy z praxí a vlastních pozorování
  - K vyhledávání těchto pramenů je třeba vybrat správná **klíčová slova** pro dané téma
  - Získané prameny je třeba **kriticky zhodnotit** **vzhledem ke stanovenému cíli** a utřídit je
-

Okruh zájmu – téma - cíl

■ Příklad:

- **Okruh zájmu** – Etické problémy
Pedagogika
  - **Téma** – *Nebezpečí zneužití euthanázie
Motivace dětí*
  - **Cíl** – *Jaké jsou názory zdravotníků na
možné zneužití euthanázie v současném českém
zdravotnictví?*
Cíl – *Jaké metody jsou vhodné pro motivaci
dětí k aktivnímu životnímu stylu?*
-